

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Põllumajandusminister
määrus
terviktekst
17.12.2010
Hetkel kehtiv
RT I, 14.12.2010, 10

Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded

Vastu võetud 25.07.2003 nr 75
[RTL 2003, 90, 1336](#)
jõustumine 09.08.2003

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
09.06.2008	RTL 2008, 50, 703	21.06.2008
22.07.2009	RTL 2009, 62, 901	30.07.2009
12.07.2010	RT I 2010, 47, 289	18.07.2010
08.12.2010	RT I, 14.12.2010, 5	17.12.2010

Määrus kehtestatakse «[Maaparandusseaduse](#)» § 45 lõike 5 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

Määrus kehtestab maaparandussüsteemi ja selle maa-ala hooldamis- ja uuendustööd, muldade lupjamise, agromelioratiivsete ning kultuurtehniliste tööde tegemise (edaspidi *maaparandushoiutööd*) nõuded maatulundusmaa viljelusväärtuse säilitamiseks ning suurendamiseks.
[[RTL 2009, 62, 901](#)- jõust. 30.07.2009]

§ 2. Maaparandussüsteemide hooldamine

(1) Maaparandussüsteemi hooldamine on rohttaimede ja peenvõsa niitmine; puittaimestiku raiumine; voolutakistuste eemaldamine; veejuhtme sügavuse ja põhjalaiuse taastamine kuni 10 km² valgalaga eesvoolul keskmise sette mahuga kuni 0,5 m³/m või üle 10 km² valgalaga eesvoolul keskmise settekahi paksusega kuni 0,3 m; dreanaazüsteemi settest puhastamine ja korrastamine; truubi ja regulaatori settest puhastamine; truubiotsakute korrastamine; hooldustööde tegemine maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatisel, maaparandussüsteemi teenindaval teel ning maaparandussüsteemi maa-alal.
[[RT I 2010, 47, 289](#)- jõust. 18.07.2010]

(2) Peenvõsaks loetakse puittaimed, mille tüve läbimõõt kännu kõrguselt mõõdetuna on alla 2 cm.

(3) Puittaimestikuks loetakse puittaimed, mille läbimõõt kännu kõrguselt mõõdetuna on 2 cm ja rohkem.

§ 3. Maaparandussüsteemi uuendamine

Maaparandussüsteemi uuendamine on veejuhtmel puittaimestiku raiumine; veejuhtme sügavuse ja põhjalaiuse taastamine kuni 10 km² valgalaga eesvoolul keskmise sette mahuga 0,5 kuni 1,2 m³/m või üle 10 km² valgalaga eesvoolul keskmise settekahi paksusega 0,3–0,6 m; dreanaazüsteemi, truubi, regulaatori, maaparandussüsteemi teenindava tee, maaparandussüsteemi keskkonnakaitserajatisel ja muu maaparandussüsteemi ehitise taastamine, asendamine või täiendamine maaparandussüsteemi üldparameetreid oluliselt muutmata.
[[RT I 2010, 47, 289](#)- jõust. 18.07.2010]

2. peatükk

MAAPARANDUSSÜSTEEMI HOOLDUSTÖÖDELEESITATAVAD NÕUDED

1. jagu Veejuhtme hooldamine

§ 4. Veejuhtmel rohttaimede ja peenvõsa niitmise nõuded

- (1) Rohttaimestikku ja peenvõsa tuleb niita mitte kõrgemalt kui 20 cm veejuhtme nõlva ja kalda pinnast.
- (2) Veejuhtme kaldal peab rohttaimestikku ja peenvõsa niitma veejuhtme servast vähemalt 1,5 m laiusel ribal.
- (3) Niidetud rohttaimestiku ja peenvõsa peab veejuhtme voolusängist eemaldama.

§ 5. Veejuhtmel võsa ja metsa raiumise nõuded

(1) Puittaimestiku peab raiuma veejuhtme põhjast, nõlvalt ja kaldalt, kui ta takistab veejuhtme toimimist või muu maaparandushoiutöö tegemist. Muu maaparandushoiutöö tegemiseks raiutakse veejuhtme kaldalt puittaimestik ulatuses, mis võimaldab hoiutööd tegeval masinal nõuetekohaselt töötada ja vajaduse korral settevalli paigaldada.

[RTL 2009, 62, 901- jõust. 30.07.2009]

- (2) Veejuhtme põhjast, nõlvalt ja kaldalt peab välja raiuma pajud ja paplid.
- (3) Veejuhtme nõlval ja kaldal peab puittaimestikku raiuma mõlemal pool dreanaažisuuet vähemalt 5 m pikkusel lõigul.
- (4) Raiumisel ei tohi jätta kändusid kõrgusega üle 10 cm.
- (5) Raiejäätmed peab põletama või paigaldama vähemalt 5 m kaugusele veejuhtme servast. Turbapinnasel võib põletada ainult juhul, kui see on külmunud või veega küllastunud.

§ 6. Veejuhtme voolusängist takistuste eemaldamise nõuded

- (1) Veejuhtme voolusängist peab eemaldama takistused, mis ei võimalda maaparandussüsteemil nõuetekohaselt toimida.
- (2) Voolusängi varisenud puittaimed, nende jäätmed, kivid ja muud takistused peab paigaldama veejuhtme kaldale. Paigaldada puittaimede risu kraavi nõlvale on lubatud, kui sellel kasvab võsa.
- (3) Jäätmed «Jäätmeseaduse» mõistes tuleb kõrvaldada nimetatud seaduses sätestatud korras.

§ 7. Veejuhtme voolusängist sette eemaldamise nõuded

- (1) Veejuhtme voolusängist peab eemaldama sette, mis takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.
- (2) Enne sette mehhanismiga eemaldamist peab tähistama dreanaažisuudmete asukohad.
- (3) Eemaldatud sette peab põllumajandusmaal paigaldama veejuhtme kaldale kuni 10 cm paksuse kihina.
[RTL 2009, 62, 901- jõust. 30.07.2009]
- (4) Hundinuia-, kõrkja- ja pilliroojuurtega läbi kasvanud sette puhul on minimaalne kaevesügavus 30 cm.
- (5) Pärast sette eemaldamist ei tohi veejuhtme põhja jääda üle 10 cm sügavusega süvikuid, välja arvatud lõikes 4 toodud juhul.
[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

§ 8. Koprataami likvideerimise nõuded

- (1) Koprataam likvideeritakse «Jahiseaduse» sätete kohaselt.
- (2) Likvideeritud koprataami materjali peab paigaldama veejuhtme servast vähemalt 5 m kaugusele juhul, kui materjal ei sega maa kasutamist, või ära vedama.

2. jagu

Drenaažisüsteemi hooldamine

§ 9. Drenaažisudme settest puhastamise nõuded

- (1) Drenaažisudmest (edaspidi *suue*) ja suudmetoru esisest voolurennist peab sette eemaldama. [RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]
- (2) Eemaldatud sette peab paigaldama veejuhtme kaldale kuni 10 cm paksuse kihina.
- (3) Enne suudme settest puhastamist peab sette eemaldama § 7 toodud nõuete kohaselt veejuhtme voolusängist, kui see takistab suudme nõuetekohast toimimist.
- (4) Veejuhtme põhi peab jääma suudmetoru põhjast vähemalt 20 cm allapoole, kui maaparandussüsteemi ehitusprojekti ei olnud ette nähtud väiksemat sügavust. [RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 10. Drenaažisudme korrastamise nõuded

- (1) Suudme peab korrastama, kui suudmetoru on paigast nihkunud või suudmetoru esine kindlustis on lagunenu. [RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]
- (1¹) Suudme peab korrastama ehitusprojekti või kogumiku «Maaparandusrajatiste tüüpjoonised»¹ (edaspidi *kogumik*) jooniste 2.9-1, 2.9-2 ja 2.10 kohaselt. [RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]
- (2) Suudme korrastamisel peab täitma paragrahvi 9 nõudeid. [RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]
- (3) Korrastatud suue peab võimaldama vee vaba väljavoolamist suudmetorust.
- (4) [Kehtetu – RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]
- (5) [Kehtetu – RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]
- (6) Veejuhtme nõlvalt ja kaldalt peab mõlemalt poolt suuet raiuma puittaimestiku 5 m ulatuses piki veejuhet.

§ 11. Drenaažikaevu settest puhastamise nõuded

- (1) Drenaažikaevu peab settest puhastama, kui drenaažikaevu väljavoolutoru põhja ja settepinna vahe on väiksem kui 20 cm.
- (2) ¹ Drenaažikaev on:
  - 1) settekaev;
  - 2) ühenduskaev;
  - 3) astringkaev;
  - 4) neelukaev;
  - 5) allikakaev;
  - 6) kraavikaev.[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]
- (3) Neelu- ja kraavikaevust eemaldatud setet ei tohi paigaldada kaevule lähemale kui 2 m. Eemaldatud sette peab paigaldama kuni 10 cm paksuse kihina.
- (4) Pärast sette eemaldamist võib drenaažikaevu põhja jääda kuni 5 cm paksune kiht setet ning drenaažikaev tuleb katta kaanega.
- (5) Drenaažikaevu ümbruses 2 m ulatuses peab niitma taimestikku vähemalt üks kord aastas. [RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 12. Drenaažikaevu korrastamise nõuded

- (1) Drenaažikaevu peab korrastama ehitusprojekti või kogumiku jooniste 2.1–1 kuni 2.8 kohaselt, kui tema sisse- või väljavoolutorud või kaevurõngad on paigast nihkunud või kui kaevu ümbrus on võsastunud. [RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(2) Drenaažikaevu korrastamisel peab täitma § 11 lõigete 2 kuni 4 nõudeid.

(3) Drenaažikaevu sisse- ja väljavoolutorude ühendused tuleb tihendada.
[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(4) Kui drenaažikaevul puudub kaas, tuleb see paigaldada.
[RTL 2009, 62, 901- jõust. 30.07.2009]

3. jagu

Truubi hooldamine

§ 13. Truubi settest puhastamise nõuded

(1) Truubi peab settest puhastama, kui sellesse kogunenud sette takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.

(2) Truubitordudest eemaldatud sette peab paigutama veejuhtme kaldale kuni 10 cm paksuse kihina.

(3) Pärast sette eemaldamist võib truubitoru põhja jääda kuni 5 cm setet.

(4) Truubi puhastamise käigus peab sette eemaldama ka veejuhtme põhjast kuni truubi põhja tasemeni truubi sisse- ja väljavoolu kraavikindlustise ulatuses vähemalt 2 m pikkusel lõigul.

(5) Veejuhtme nõlval ja kaldal peab rohttaimestikku ja peenvõsa niitma truubi sisse- ja väljavoolu otsakust vähemalt 4 m pikkusel lõigul piki veejuhket.

§ 14. Truubi korrastamise nõuded

(1) Truubi peab korrastama ehitusprojekti või kogumiku jooniste 3.1–3.13 kohaselt, kui truubi otsak on lagunenu või truubi äärmise toru liidus laseb vett läbi.
[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(2) Truubi korrastamistöö käigus peab parandama truubi otsaku, lahti kaevama mittekorras liiduse ja selle isoleerima, taastama sisse- ja väljavoolu kindlustise ehitusprojekti ettenähtud ulatuses.

(3) [Kehtetu – RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

4. jagu

Poldri ehitiste hooldamine

§ 15. Poldri kuivendusvõrgu hooldamise nõuded

Poldri kuivendussüsteemi hooldamisel peab täitma §-de 4 kuni 14 nõudeid.

§ 16. Poldritammide hooldamise nõuded

(1) Rohttaimestikku ja peenvõsa tuleb niita mitte kõrgemalt kui 20 cm poldritammi harja ja nõlvapinnast.

(2) Loomade tekitatud kahjustused poldritammil peab kõrvaldama.

(3) Poldritammi hooldamisel peab korras hoidma poldritammi nõlvade ja harjade kindlustised.

§ 17. Veekogumisbasseini hooldamise nõuded

(1) Veekogumisbasseini peab settest puhastama, kui basseini reguleeriv maht on vähenenud üle 20% basseini esialgselt reguleerivast mahust.

(2) Poldri veekogumisbasseini hooldamisel peab täitma § 4 lõigete 1 kuni 3 ja § 7 lõigete 2 kuni 4 nõudeid.

§ 18. Pumbajaama hooldamise nõuded

(1) Pumbajaama seadmed ja hoone peavad olema töökorras.

(2) Pumbajaama sissevooluvõred ja äravoolukanal peavad tööperioodil olema puhastatud prahist ja mudast.

5. jagu

Maaparandussüsteemi maa-ala hooldamine

§ 19. Üldnõue

(1) Põllumajandusmaal paikneva maaparandussüsteemi maa-ala ei tohi võsastuda.
[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(2) Drenaažisüsteemi maa-alale ei tohi istutada puittaimi, sealhulgas rajada lühikese raieringiga madalmetsa.
[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 20. Kännuvalli laialiajamise nõuded

(1) Kännuvalli laialiajamise käigus järele jäänud puidujäätmel peab põletama või ära vedama.

(2) Kännuvallis olnud kivid peab ladustama eraldi.

(3) Kännuvallist järelejäänud muld tuleb tasandada viisil, et maa-alale ei tekiks üle 10 cm sügavusega sulglohke.

§ 21. Veejuhtme kalda korrashoiu nõuded

(1) Maaharimistööd peab tegema nii, et veejuhtme äärde ei tekiks valli või süvendit, mis takistab pinnavee voolamist veejuhtmesse või koondab sissevoolu veejuhtmesse.
[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

(2) Tekkinud valli või süvendi peab kõrvaldama maapinda tasandades või asjakohast maaharimistehnikat kasutades.

6. jagu

Maaparandussüsteemi teenindava tee ja muu maaparandusrajatise hooldamine

§ 22. Üldnõuded

(1) Maaparandussüsteemi teenindava tee (edaspidi *tee*) regulaarne hooldamine peab tagama tee rahuldava sõidetavuse, vältima aukude teket teekattes ja kindlustama vee äravoolu teekattelt.

(2) Teekatte hooldamise käigus tuleb teeservadelt eemaldada vee äravoolu takistavad vallid.

§ 23. Tee muldkeha hooldamise nõuded

Tee muldkeha hooldamisel peab kõrvaldama tekkinud lohud, täites need kruusaga või muu ehitusprojekti ettenähtud materjaliga ning korrapäraselt niitma muldkeha nõlvu.

§ 24. Teekraavi ja veeviimari hooldamise nõuded

(1) Teekraavi ja veeviimari hooldamisel peab täitma § 4, § 6, § 7 lõigete 1 ja 3 kuni 5 ning § 8 nõudeid.

(2) Teekraavi hooldamisel ei tohi jätta puittaimestikku kasvama kraavi põhja, sõidutee poolsele nõlvale ja kaldale.

§ 25. Maaparandussüsteemi kuuluva muu rajatise hooldamise nõuded

Maaparandussüsteemi koosseisu kuuluvate muude kuivenduse, niisutuse või veerežiimi kahepoolse reguleerimise rajatiste nagu truup- ja kaevregulaatori ning ülevoolu hooldamisel peab täitma § 13 lõigete 2 kuni 5 ning § 14 lõigete 2 ja 3 nõudeid, millele võivad lisanduda ehitusprojekti ettenähtud nõuded.
[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

§ 25¹. Maaparandussüsteemi keskkonnarajatise hooldamise nõuded

(1) Veekaitsevööndi laiendil tehakse kujundusraiet, kui sinna on kasvanud põdsarinne või kui puistu puuvõrade liituvus on üle 0,8. Kui veekaitsevööndit läbib drenaažikollektor, tuleb puittaimestik raiuda mõlemalt poolt kollektorit 5 m ulatuses.

(2) Veekaitsevööndi laiendil tuleb taastada vall-nõva, kui selle valli harja kõrgus mõõdetuna nõva põhjast on 10 cm.

(3) Puhastuslodu tuleb puhastada, kui sinna on kogunenud taimekõdu.

(4) Settebasseinist tuleb eemaldada sete, kui selle pind on tõusnud veejuhtme põhjale lähemale kui 0,5 m või kui vee vool ei jaotu enam ühtlaselt basseini ristlõikes.

(5) Eesvoolu soodi kraavidest tuleb eemaldada sete mahus, mis tagab:

1) eesvoolu aasta keskmise veetaseme puhul veevahetuse eesvoolu soodis;

2) eesvoolu miinimumveetaseme puhul kalade pääsu eesvoolust sooti ja soodist eesvoolu.

(6) Tuletõrje- ja kuivendusvee korduvkasutuse tiik tuleb settest puhastada, kui tiigi veemaht on vähenenud üle 25%. Tiigi nõlvadelt, kallastelt 1,5 m ulatuses ja tiigi rajatiselt tuleb kõrvaldada risu, praht ja võsa.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

3. peatükk

MAAPARANDUSSÜSTEEMI UUENDUSTÖÖDE NÕUDED

1. jagu

Üldsätted

§ 26. Üldnõuded

(1) Maaparandussüsteemi või selle osa peab uuendama, kui maaparandussüsteem või selle osa on iganenud või lagunenud ega täida oma ülesannet.

(2) Uuendustööde käigus peab maaparandussüsteemi uuendatava osa taastama ehitusprojekti või riigi poolt korrashoitava ühiseesvoolu uuendusprojekti nõuete või kogumiku asjakohase joonise kohaselt.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

2. jagu

Veejuhtme uuendamine

§ 27. Veejuhtme sügavuse ja põhjalaiuse taastamise nõuded

(1) Veejuhtme sügavuse ja projektikohase põhjalaiuse peab taastama, kui veejuhtme sette keskmine maht kraavi ühe meetri kohta on vahemikus 0,5 kuni 1,2 m³ või kui üle 10 km² valgalaga eesvoolu settekihi keskmine paksus on kuni 0,6 m.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(2) Enne veejuhtme sügavuse ja põhjalaiuse projektikohast taastamist peab veejuhtmel raiuma puittaimestiku § 5 lõikes 1 toodud tingimusel ja § 5 lõigete 2 kuni 5 nõuete kohaselt.

(3) Veejuhtmest sette eemaldamise käigus ei tohi veejuhet süvendada ning veejuhtme põhja-, nõlvajalami- ja nõlvakindlustuse peab säilitama või taastama ehitusprojekti nõuete või kogumiku jooniste 1.1 ja 1.2 kohaselt. Kui sette eemaldamise käigus selgub, et veejuhe asub ebapüsivas pinnases, peab rajama kogumiku jooniste 1.1 ja 1.2 kohase uue kindlustuse.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(4) Võimaluse korral peab säilitama nõlva- ja kaldataimestiku juurestiku.

(5) Väljakaevatud sette peab paigaldama veejuhtme kaldale kuni 10 cm paksuse kihina.

(6) Drenaažisuudmete asukohad peab enne sette mehhanismiga eemaldamist tähistama.

(7) Eesvoolu uuendamise korral kaevemahuga üle 2000 m³ kavandatakse uuendatava eesvoolu tööpiirkonna alumisse tehniliselt soodsaimasse ossa tehnoloogiline settebassein mahuga vähemalt 1% kaevetööde arvutuslikust mahust või muu setet kinnipidav rajatis, kui:

1) uuendatakse üle 10 km² valgalaga eesvoolu, mille valgala uuendatava osa alumises lõikes on 10–25 km²;

2) uuendatakse alla 10 km² valgalaga eesvoolu, mille uuendatav lõik asub lähemal kui 1 km eesvoolu suubumiskohast reostustundlikku veekogusse.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(8) Reostustundlik veekogu on meri, järv ja üle 10 km² valgalaga vooluveekogu.

[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

3. jagu

Truubi uuendamine

§ 28. Truubi uuendamise nõuded

(1) Truubi peab uuendama, kui selle detailid on paigast nihkunud või kui truubi sisse- või väljavoolu konstruktsioon on lagunened või kui teekate truubi kohal ei vasta nõuetele või on truubil liiklemine häiritud või ohtlik.

(2) Truubi uuendamistööd on:

- 1) lagunened truubiotsakute lammutamine ja uute ehitamine;
- 2) truubitorude asendi korrigeerimine või purunenud truubitorude asendamine koos toruliiduste uuesti isoleerimisega;
- 3) puittaimestiku raiumine kraavi nõlvadelt truubi sisse- ja väljavoolu kindlustise ulatuses;
- 4) kraavikindlustise taastamine truubi sisse- ja väljavoolu juures;
- 5) teekatte uuendamine truubi kohal;
- 6) veeviimarite rajamine nii, et need tagaksid teelt valgava vee juhtimise veejuhtmesse truupi kahjustamata.

(3) Truubi otsaku nõlva peab katma erosioonitõkkemattidega. Enne erosioonitõkkemattide paigaldamist kaetakse nõlv huumusmullaga ja külvatakse sinna heinaseemet 20 kuni 30 g ühe ruutmeetri kohta. Erosioonitõkkematid asetatakse nõlvale üksteise kõrvale vähemalt 10 cm ülekattega ja kinnitatakse nõlvale 2–4 puidust vaiaga.

[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

4. jagu

Drenaažisüsteemi uuendamine

§ 29. Üldnõuded

(1) Drenaažisüsteemi peab uuendama, kui selle toimimisvõime ei ole nõuetekohane.

(2) Drenaažisüsteemi uuendamiseks loetakse ka olemasolevate drenidega ristsuunas täidis- või piludreenide ja drenifiltrite rajamist.

(3) Täidis- või piludreenide ja drenifiltrite rajamisel ei tohi vigastada olemasolevat drenaaži.

(4) Drenaažisüsteemile tuuletõkkeriba rajamise korral peab riba kaugus drenaažitorust olema vähemalt 5 m. Kui seda nõuet ei ole võimalik täita, peab drenaažitoru kaitseks rakendama meetme, mis välistab puujuurte tungimise drenaažitorusse.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 30. Drenaažirikete kõrvaldamise nõuded

(1) Drenaažirikete asukohad tehakse kindlaks kuivendatud maa-ala taimestiku ja mulla veerežiimi uurimisel, torude videosondeerimise või läbipesemise käigus avastatud takistuste asukoha määramise kaudu.

(2) Purunenud drenaažitoru peab asendama uue nõuetekohaselt kaetud toruga.

(3) Drenaažitoru läbipesemisel ei tohi väljauhutavat vett suunata drenaažisüsteemi.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 31. Drenaažiarmatuuri uuendamise nõuded

(1) Suudme peab uuendama, kui suudmetoru on purunenud.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(2) Suudme uuendamise käigus peab lahti kaevama suudmetoru, asendama selle uuega, isoleerima suudmetoru ja drenaažikollektori liiduse ja täitma suudmetoru kaeviku pinnasega ning tegema “§-s 9 ja § 10 lõigetes 3–6 ettenähtud hooldustööd.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(3) Drenaažikaevu peab uuendama, kui selle rõngas või drenaažikaevu sisse- või väljavoolutoru on paigast nihkunud või purunenud.
[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(4) Drenaažikaevu uuendamisel peab taastama drenaažikaevu ehitusprojekti järgse konstruktsiooni, täitma § 12 nõudeid ning kõrvaldama puittaimestikuni 2 m ulatuses drenaažikaevust.

5. jagu Tee uuendamine

§ 32. Üldnõue

Tee peab uuendama, kui selle läbitavus on vähenenud ega võimalda maaparandushoiutööde tegemist.

§ 33. Teekatte uuendamise nõuded

(1) Teekatte uuendamisel kruusa või muu ehitusprojekti ettenähtud materjali lisamise ja teeprofili taastamisega peab tagama, et teele kogunev vesi valguks teekraavidesse kogu tee ulatuses. Materjali lisatakse 10–15 cm paksuse kihina mõõdetuna tihendatud olekus.

[RTL 2009, 62, 901- jõust. 30.07.2009]

(2) Teekattesse peab kruusa või muu ehitusprojekti ettenähtud materjali lisama sellisel määral, et lohud teel oleksid tasandatud ja kogu katte keskmine paksus vastaks nõuetele.

(3) Tee pikiprofiili peab kujundama nii, et teele kogunev pinnavesi saaks eemalduda kõigist lohukohtadest enne truupidele kogunemist.

§ 34. Tee muldkeha uuendamise nõuded

Tee muldkeha tuleb uuendada, kui teesse on tekkinud teekattest sügavamad lohud. Vajaduse korral tuleb ebakvaliteetse muldkeha materjal kogu muldkeha kahjustunud lõigu ulatuses välja vahetada.

§ 35. Teekraavide ja veeviimarite uuendamise nõuded

Teekraavid ja veeviimarid peab uuendama, kui need ei taga teelt vee ärajuhtimist. Uuendustööde teostamisel peab täitma § 5 lõike 1 kuni 5 ja § 27 lõike 1 kuni 5 nõudeid.

6. jagu Poldri ehitiste ja muu maaparandusrajatise uuendamine

§ 36. Üldnõuded

(1) Poldri kuivendussüsteemid uuendatakse 3. peatüki jagude 1 kuni 4 nõuete kohaselt.

(2) Poldri muud ehitised peab uuendama, kui need on lagunened ega taga poldri nõuetekohast toimimist.

§ 37. Poldritammide uuendamise nõuded

(1) Poldritammid peab uuendama, kui tammi harjakõrgus on projekteerituga võrreldes üle 20 cm vähenenud või kui läbi tammi on tekkinud projektis arvestatust suurem filtratsioonivool.

(2) Uuendustöö käigus peab tammi projekteeritud kõrguse taastama, kasutades ehitusprojekti ettenähtud materjale.

(3) Lubatust suurema filtratsioonivooluga kohad peab taastama projektis ettenähtud filtratsioonitõkkega.

§ 38. Veekogumisbasseini uuendamise nõuded

(1) Veekogumisbasseini peab uuendama, kui selle reguleeriv maht on vähenenud rohkem kui 40 % veekogumisbasseini esialgsest reguleerivast mahust.

(2) Veekogumisbasseini uuendustööde teostamisel peab täitma § 27 sätestatud nõudeid.

§ 39. Maaparandussüsteemi keskkonna- ja muu rajatise uuendamise nõuded

[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

(1) Maaparandussüsteemi keskkonna- ja muu rajatise peab uuendama, kui selle konstruktsioon on lagunened sellisel määral, mis takistab maaparandussüsteeminõuetekohast toimimist.

[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

(2) Rajatised peab uuendama viisil, mis tagab nende projektikohase toimimise.

4. peatükk

AGROMELIORATIIVSETE JA KULTUURTEHNILISTE TÖÖDE TEGEMINE

§ 40. Agromelioratiivsete ja kultuurtehniliste tööde tegemise nõuded

Põllumajandusmaal peab tegema agromelioratiivseid ja kultuurtehnilisi töid, kui maa viljelusväärtus on vähenenud või kui maa sihipärane kasutamine on takistatud.
[RTL 2009, 62, 901- jõust. 30.07.2009]

§ 41. Võsa ja metsa raiumise nõuded

(1) Puittaimestikku peab põllumajandusmaal raiuma, kui maaparandussüsteemi maa-ala sihipärane kasutamine on takistatud.
[RTL 2009, 62, 901- jõust. 30.07.2009]

(2) Raiumisel ei tohi jätta kändusid kõrgusega üle 10 cm.

(3) Puittaimestiku raiejäätmed peab põletama, ära vedama või koguma vallidesse, kus need ei takista edasist maakasutust.

§ 42. Võsakändudega maa künni nõuded

(1) Raiutud võsa maa-ala haritakse uudismaa adraga või freesiga.

(2) Adra konstruktsioon ja künnitehnika peavad tagama künniviilu vähemalt 140° ümberpööramise.

§ 43. Sügavkobestamine

(1) Maa tuleb sügavkobestada, kui künnialune kiht on muutunud tihedamaks kui aluspinnas.

(2) Maa sügavkobestamisel ei tohi kahjustada drenaaži.
[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

5. peatükk

MULDADE LUPJAMISTÖÖD

[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

§ 43¹. Lupjamistööde vajadus

(1) Põllumajandusmaal peab mulda lupjama, kui kaltsiumipuudus vähendab mulla produktioonivõimet ja halvendab selle kvaliteeti.

(2) Mulda peab lupjama, kui:

1) mineraalmulla happesus pH_{KCl} on kuni 5,5 või mineraalmulla happesus on 5,6–6,5 ja liikuva kaltsiumi sisaldus mullas on alla 1500 mg/kg;

2) turvasmulla happesus pH_{KCl} on kuni 4,9 või turvasmulla happesus on 5,0–5,5 ja liikuva kaltsiumi sisaldus mullas on alla 5500 mg/kg.

[RTL 2009, 62, 901- jõust. 30.07.2009]

§ 43². Lupjamisel kasutatavad meliorandid

(1) Lupjamisel kasutatavad meliorandid on:

1) klinkritolm;

2) põlevkivituhk;

3) lubjakivijahu;

4) dolokivijahu,

5) puu-, õle-, põhu-, heina- ja turbatuhk.

(2) Puutuhka on lubatud kasutada meliorandina, kui see ei ole liimpuidu, kemikaaliga töödeldud, keskkonnaohtliku värviga värvitud või õli ja määrdega töödeldud või nendega määrduvad puudu põletamisel tekkinud tuhk.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 43³. Mullalubjatarbejameliorandiannusemääramine

(1) Mulla lubjatarve toimeaines CaCO₃ t/ha (edaspidi *lubjanorm*) määratakse lisas 1 toodud lubjatarbe määramise tabeli alusel.

(2) Lubja normi alusel meliorandi füüsilise koguse (edaspidi *meliorandi annus*) arvutamiseks kasutatakse järgmisi koefitsiente:

1) klinkritolm	– 1,3;
2) tolmpõlevkivituhk	– 1,2;
3) lubja- ja dolokivijahu	– 1,1.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(3) Puu-, õle-, põhu-, heina- ja turbatuhaga lupjamise korral on meliorandi annus 2–5 t/ha.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 44. Meliorandi hoidmise ja veo nõuded

(1) Tolmjat melioranti peab hoidma:

- 1) sademete- ja tuulekindlas kuivas hoidlas;
- 2) hoidla puudumise korral maapinnast niiskuskindlalt isoleeritud, vee- ja tuulekindla katte all kuni 30 ööpäeva.

(2) Tolmjat melioranti peab vedama tsisternveokiga, mis on varustatud pneumaatilise laadimiseseadmega. Puu-, õle-, põhu-, heina- ja turbatuhka võib vedada ka sademete- ja tolmu-kindlalt suletud konteineris, nõus või koormas.

(3) Enne laotamiseseadmesse laadimist ei tohi meliorandi niiskus ületada:

- 1) klinkritolmu ja tolmpõlevkivituha puhul 2%;
- 2) lubjakivi- ja dolokivijahu ning puu-, õle-, põhu-, heina- ja turbatuha puhul 6%.

(4) Meliorandi hoidmise ja veo tehnika peavad välistama meliorandi tihenemise või suurte tükkide tekkimise, mis raskendavad tema ümberlaadimist ja laotamist.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 45. Meliorandi laotamise nõuded

(1) Melioranti võib laotada ühel korral kuni 5 t/ha.

(2) Kui § 43³ lõike 2 alusel määratud meliorandi annus on suurem kui 5 t/ha, laotatakse meliorant kahe aasta jooksul. Laotuskordade vaheline aeg peab olema vähemalt pool aastat.

(3) Kui meliorant laotatakse jaotatult, peab vähemalt ühel korral olema laotamine tehtud lubjakivijahuga või dolokivijahuga või lubjakivi- ja dolokivijahu seguga.

(4) Meliorandi laotamise ebaühtlus ei tohi ületada 35%.

(5) Kõlviku äärtes võib meliorandi laotamise ebaühtlus ühe tööee ulatuses ületada lõikes 1 märgitud normi kuni 1,5 korda.

(6) Nõrgalt tolmjat meliorandi laotamine tuule kiirusel üle 7 m/s ja tolmjat meliorandi laotamine tuule kiirusel üle 5 m/s on keelatud.

(7) Vältida tuleb meliorandi sattumist väljapoole kõlviku piire.

[RTL 2008, 50, 703- jõust. 21.06.2008]

(8) Puutuhaga lupjamise aeg ja laotamise tehnika peavad välistama puutuha vahetu kokkupuutumise idanevate seemnetega, tärnanud noortaimedega või taimede juurtega.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

§ 46. Nõuded meliorandi laotamisel lumele

(1) Meliorandi lumele laotamise nõudeid kohaldatakse, kui lumekatte paksus on üle 5 cm.

(2) Melioranti ei tohi lumele laotada maa-alal, mille maapinna kalle on üle 2,5%.

(3) [Kehtetu – RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

(4) Jäätunud lumepinda peab enne meliorandi laotamist kobestama.

(5) Tolmjat melioranti peab pärast laotamist lumega segama.

(6) Lumele meliorandi laotamise tehnika peab tagama selle nõuetekohase laotamise.

[RT I 2010, 47, 289- jõust. 18.07.2010]

¹ Põllumajandusministeeriumi 2008. aasta kogumik «Maaparandusrajatiste tüüpjoonised» on avalikustatud Põllumajandusameti veebilehel aadressil <http://www.pma.agri.ee>

[RT I, 14.12.2010, 5- jõust. 17.12.2010]

Lisa Lisa